

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE).

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA
Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.
Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ ЧИТАЙТЕ

„Робочий Народ“ — одинокую соц. дем. часопис для цілої Америки; она одна дає те знане яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути кращий лад на світі, то читай все „Робочий Народ“

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“
Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg Man

Першемайське Святю.

В теперішнім світі пролетаріат не має веселих днів. Вічна гнота за завтрішній день, вічне неосвободжене істнованя хилать додолу наші голови. Не розвеселять нам серця ні дівочі церкв, ні патріотичні процесії та празники буржуазії.

Нема жита! Нема чого й веселитись! Нема чого й радіти!

І коли побачеш межи нами веселого робітника, то або він тоді саме п'яний, залив своєю журбу алкоголем, або темний і не розуміє свого гіркою становища, долі невольника наймита, долі уповаданого безправного раба.

І колиб у сім пекельнім світі не було для нас надії на кращу будучину, то не варто б було жита і одної хвилини.

Сею надією для нас є соціалістичний устрій, устрій, в котрім люде будуть жита, як добрі брати, устрій в котрому не буде веселих богатирів і голодних безробітних, устрій веселого щастя усього людства, рай про котрий мріяли тисячелітя.

Потоплені в грізотах і щоденній борні за істноване ми час від часу забуваємо нашу золоту мрію. І от, щоб пролетаріат цілого світа вічно нагадував собі про свою конечну ціль, свєтові соціалістичні конгреси узвализ святкувати 1-й день кожного мая.

Святю не святю, робота не робота, 1-го мая усі робітники соціалісти мають покинути роботи і згромадитись на вічах, роботи демонстраційні походи, ширити між народом свою літературу, — одним словом узжити се „першемайське святю“ на найбільшу вігтацію за соціалізмом.

Першемайське святю є маневрава соціалізму!
Хто за соціалізмом, той того дні кине роботу і ста-

не в червоні ряди.
Першемайське святю є святю всесвітньої згоди народів, Того дні робітництво усіх народів, мов і рас проголошує своє найбільше гасло; „Робітники всього світу, єднайтесь!“ Першемайське святю се є одинокое веселе святю в житю нашому, бо того дні перед нашими очима стає будучий рай наш, приближаєть ся до нас наш соціалістичний устрій!

Хай же і се першемайське святю сего 1915 року віде в наші зміучені груди той радости та снаги до дальшої боротьби, що ми так потребуємо! Хай запалить нас відвагою боритись до кінця! Хай породить в сернях наших любов до братів наших робітників на соціалістичній ниві, згоду і єдність пролетаріата цілого світа!

І підємо ми далі, поборомо тьму народу, і коли просвітять ся голови більшости робітничої класи, здійснить ся тоді соціалізм на просторому світу!

Веселих першемайських святв жичемо Вам, борці за кращу будучину цілого людства!

Домініяльні вибори в червни.

Поголоски про оголошенє домініяльних виборів на місяць червень усе більшають, і імовірно, що воно так і буде. Про се широко розписуєть ся ліберальна преса, про се радять ся потай консервати.

Товариш Риг, радний міста Віннігеу, мав нагоду обговорювати справу виборів з самим консервативним проводирем Роджерсом, котрий теж сказав йому, заперяючи, що вибори будуть у червни с. р.

Ліберальний орган подає, що домініяльні вибори будуть проголошені тоді в червни, коли консервати діпнуть того, що:

- 1) Намістник Канади дозволить голосувати тим жовнірам, що знаходять ся на боевм фронті.
- 2) Що буде відокрене на якийсь час слідство, яке тепер провадить ся в справі здефравдованя консервативними агентами \$800,000 при будованю мавітського парламенту.
- 3) Коли вислід виборів у Бр. Колумбії буде для них вдоволяючий.
- 4) Коли британській армії буде добре поводитись і ранених та вбитих канадійських жовнірів не буде багато.

З повище наведеного бачимо, що консервативний уряд хоче забезпечити собі за всіляку ціну усьліх в маючих бути виборах.

Консервати доходять до того, що придумали навіть дати право голосованя жовнірам в траншеях в Європі!

Се дуже „демократично“! Ще свєт не чув, щоб хто провадив виборчу компанію під свєт кулі і грім канонів. Усі ті жовніри, що тепер ржуть ся в траншеях се нервово хорі люде, їм треба піти на пару місяців до шпиталів, заспокоїтись, а вже потім брати участь в державнім житю Канади.

Чи консервати думають, що „канадійські хлопці“ по коменді офіцірів віддадуть усі свої голоси на них? А що буде з убитими? Хто нас забезпечить, що і мертвіне будуть голосувати?

Тут у Канаді в час спокою творять ся виборчі надужити, а там... у Франції...

На таку нахабність могла пуститись буржуазія тільки за сего воєнного безголова!

Працюй робітнику на богатира, бий ся за него, ще й голосуй на него!

Але консервати мають уряд в своїх руках і роблять усе, щоб втримати його і на далі.

Чести і політачної етики від буржуазії нам нема чого жадати.

Не нарікати нам, але самим дбати про те, щоб той уряд дістав ся на решті в руки соціалістів.

Вибори в червни!

Чи-ж готові ми до тих виборів?

Чи маємо вже вибраних товаришів, що відуть в боротьбу як кандидати нашої С. Д. П.?

Чи в наших касах є відповідні фонди на виборчі видатки?

Чи зложені в банк виборчі кавці по \$200 на кожного нязного кандидата?

Чи товариші з інших народів готують ся до виборів?

На всі ці питання ми маємо дати собі якнайкортше відповідь. І коли чого ще не зроблено, то поспішити те довершити!

Однє лиця памятаймо, що ще не було ліпшої нагоди, як сей рік для соціалістів.

Буржуазія збанкрутувала в очах народа. Тепер рухнімоє, візмім як найчиннішу участь у виборах, а певно проведемо якусь кількість наших заступників до Отави!

Вступайте в порозумінє з товаришами інших мов, складайте виборчі фонди; ті відділи, котрі не зміжуть поставити в своїй місцевості свого кандидата, хай помагають грішми тим товаришам, що в'язнуть участь у виборчій боротьбі; критикуйте господарку буржуазії, невідальсть капіталізму, ширіть ідеї соціалізму — бо вибори, се найбільша вага на се!

Рухніть ся, Товариші!

Канадійські образки. Манітобські консервати в руках трох судів.

Перше засіданє вибраного в липні минушого року манітобського парламенту-вакінчилось тим, що премьер Робанн враз з усіма міністрами, притиснені в кут публичною опінією, з боєм в серцю згодивсь віддати в руки найвишній комісії справу здефравдованя \$800,000 при будові нового провінціального парламенту.

В склад Найвишньої Комісії увійшло трох судів: мійський поліційний судія Ю. Д. Мекдоналд, головний судія Метере та судія Д. А. Мекдоналд.

Обовязком сих судів є довідатись, де пропали \$800,000 а ухваленої суми в \$5,000,000 на будову парламенту. Завданє не легеньке, і сам премьер Варден і його міністри на чолі з міністром просвіти Колдвелом довго боролась в опозицію, бажаючи поховати ту справу у гріб. Але голос обуреня, що видер ся з глибини чути

Комуністичний Маніфест.

Починаючи сим числом „Р. Н.“, ми друкуємо „Комуністичний Маніфест“ фундаторів наукового соціалізму К. Маркса та Ф. Енгельса.

„Комуністичний Маніфест“ є основою всего соціалізму. Тому ми найпакіше радимо тим, хто хоче стати дійсним соціалістом, уважно перестудіювати сю „Евангелію Соціалізму“. А організаторам наших відділів радимо члывувати, щоб кожний знав сю книжку, як „отченаш“.

Редакція „Р. Н.“

Маніфест комуністичної партії.

Мара ходить по Європі — мара комунізму. Вєй сїля старої Європи — і папа і цар, і Метерніх і Цізо, і французкі радикали і німецькі поліціянти — вєй в'єднали ся до святюї боротьби з цією марою.

Де є така опозиційна партія, котрої не прозивали комуністичною пануючі противники її? Де є така опозиційна партія, що сама не докоряла-б комунізмом як поступовішим опозиціоністам, так і своїм реакційним противникам?

З цього факту виплавають дві річі.

Всі сили Європи уже визнають комунізм за силу.

Давно вже час комуністам отверго висловити перед всім свєтом свій спосіб думаня, свої цілі і свої змаганя, і протиставити побреханкам про комуністичну мари — Маніфест самої партії.

Маючи це на меті, комуністи різних націй вибрали ся у Льовдоні і скомпонували оцей Маніфест, що оголошуєть ся на англійській, французкій, німецькій, італійській, голянській і данській мовах.

Буржуазія й пролетарі.

Історія всіх дотеперішніх суспільств* се історія класової боротьби.

Вільний і невільник, патрицій і плебей, пан і кріпак, цеховий майстер і челядник, або кажучи просто: пригноблювач і пригноблений, ворогуючи завжди поміж собою, провадили безупинну то скриту, то отверту боротьбу, — боротьбу, що раз-у-раз кінчала ся або революційною пере-

* Убо-то, точно кажучи, — писана історія. В 1847 р. передісторія суспільства, суспільна організація, що істновала перед великою писаною історією, була так як невідомо. З того часу, Гакслусен відкрив в Росії спільну власність на грунт, а Маурер вказав на це як на спільну відвадну, що на ній історично розвивалась ся вєй німецькій племена: по малу-малу визнавано, що сільські громади (Dorfgemeinden) і сільські володінсєх грунтів були перше: новою формою суспільства на всім просторі від Індії аж до Ірландії. На решті, завдяки тому, що Морган відкрив справжній характер роду і його становинє в племені, — визнава ся внутрішня організація цього первісного комуністичного суспільства в своїй типовій формі. В купі з розвиванєм цього первісного громадянства (Gemeinwesen) починаєть ся розколенє суспільства на різні і нарешті протилежні одна д'одної класи.

будовою цілого суспільства, або спільною погубеблєю тих клас, що бороли ся.

В попередніх історичних епохах ми знаходимо мало не скрізь цілковитий поділ суспільства на різні стани, знаходимо різноманітні відмінні соціальных становищ. В старому Римі ми маємо патрицій, плебей, невільників; в часи середніх віків — зустрічаємо фєвдалів, васалів, цехових майстрів, челядників і кріпаків; крім того, мало не кожда з цих клас має ще власні відміння.

Сучасне буржуазне суспільство, що повстало на руїнах фєвдалного, не знищило класових антагонізмів. Воно тільки поставило нові класи на місце старих, утворило нові умови утиску, нові форми боротьби.

Проте ваша епоха буржуазії, визначаєть ся тим, що вона зробила класові антагонізми простішими. Ціле суспільство чим раз, то все більше та більше розколюєть ся на два великих ворожих табора, на дві великі, цілком протилежні одна д'одної класи — буржуазію та пролетаріат.

З середньовічних кріпаків вишла міщанська людиність (Pfahlburger) перших міст; з цього міщанства розвинули ся перші елементи буржуазії.

Відкрите Америки, віднайденє морської дороги навколо Африки дали підстаючій буржуазії нові простори. Рянкі східної Індії та Китаю, кольоніації Америки, міньба з кольоніями, побільшенє числа

засобів міньби і товарів взагалі — спричинили ся до нечуваного досє розвитку торгівлі, мореплавання та промислу, і тим прискорили розвиток революційного елементу в упадаючій фєвдалній суспільстві.

Дотеперішній фєвдалний або цеховий засіб продукції вже незаловольняв потреб, що росли разом з новими ривками. Його місце заступила мануфактура, промисловий середній стан усузував цехового майстра; поділ праці поміж ріжними корпораціями зник від поділу праці в самій майстерні.

Але ринки збільшувались безперестанно, попит цю-раз то зростає. Вже й мануфактура вистарчить не могла. Тоді пара і машини революціонізували промислову продукцію. На місце мануфактури виступає сучасний великий промисел, а на місце промислового середнього стану — промислові мільонери, проводирі цілих промислових армій, сучасні буржуа.

Велика промисловість утворила свєтовий ривок, підготований відкритєм Америки. Сей ривок дав спроможність будно розвинути ся торгівлі, мореплаванстві і експортним зносам. Це, з свого боку, вплинуло на розширенє промисловости, і помірно з тим, як розширявались промисел, торгівля, мореплаванство, залізниця, — помірно з тим розвивала ся і буржуазія збільшуючи свої капітали і випираючи наверх нові класи, які зостали ся від середульших віків.

(Далі буде.)

манітобських громадян реїд жадає правди, і вона Доведось обраховувати не пиво не тано коштувати за шклянку „дарованого платити“

„Патріот“

„Патріот“ в Новій Ш в доставі коней для військ. Відначав ся він в Кана коней, блявким приятел канадійській армії невад

Слідча комісія в Отав що такі коні, що по року ню слабосильність та ста ска як перегонів коні д

Один фармер признав шкапу сусідови за \$15, а леви за теле, а відтак той дві качки і качора. Са ш до рук, і він продав її ур мери мало розуміють ся в „знавця“ не милить ся в

Тільки дивно, чому в ея, щоб ті коні не завези

Папі

Канадійські фабрика свєт за вироб черевиків 30,000 жовнірів, була зао потрібним тут у Канаді, кричуть, щоб Канадійці

ского вибору, показали в 30,000 пар черевиків шасливі жовніри нево Англії, як уже свєтили

Англіки дивувались кольонія Канади не могл Як свєдчать самі жовні воду, як бібула. Замість рук, і коли черевки по кавалки.

„Віда навчить пирол пирів волі, жовніри відд ли собі до черевиків! Ар маторів до північного бі

Неважачучи на те, ру черевиків, — довелв І консервати хочуть них у траншеях ще й с

Консервативний

Не полишились пов уряд витягає на денне е керманців Канади під Ловрі. Комісар Фер як ліберальні посли та ді дийські ліси. Якийсь А бистим приятелем отав уряд земельного коміса

доброто до будови ліса лейк тамже. Ціна була А. В. Фрейзер нічого не тель Туріф записував в шсь пізнше про таку алі і ще й поправив Тур тових миль лісу „тільки

Отавський земельн поюненя дав Фрейзер

Тепер вияснилось, рифа є противне праву до лібералів: „Ага, в ш шім оці, а чому в своїм лісу?“

Файні обидва бока кової хати.

Конференція за

Недавно відбуласі донних відділів Російс начої Партії, на котрі першій війні. Тому, страєть ся поширити ковським робітництво майовим числом „Р. Н.“

летарєвлю єдність з сь Ось ті революціи:

Про х

Сучасна війна ма війна є витвором теи дійшов до верхка ово